

STUDIEGIDS 2025–2026

PREMASTER TOEGEPASTE FILOSOFIE

Hogeschool voor Toegepaste Filosofie (HTF) | Utrecht

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Introductie HTF	3
1.2 Toelatingseisen	3
1.3 Modules premaster	4
1.4 Lestijden	6
1.5 Start premaster: september 2025 of februari 2026	6
1.5 Doorstromen master	6
1.6 Krediet aanvragen	7
2. Modules premasterprogramma	8
2.1 MODUULOVERZICHT	8
2.2 ALGEMENE COMPETENTIES	9
2.3. MODUULBESCHRIJVINGEN (+ tijdsbegroting)	11

1. Inleiding

1.1 Introductie HTF

De Hogeschool voor Toegepaste Filosofie (HTF) is een op idealistische basis gestarte en door idealen gedreven hoger beroepsonderwijsorganisatie zonder winstoogmerk. Het initiatief is afkomstig van een groep docenten filosofie, hoogleraren en professionals uit de beroepspraktijk. De HTF is in het studiejaar 2014-2015 gestart met de hogere beroepsopleiding. De HTF is erkend als Rechtspersoon Hoger Onderwijs (Brin 3IPT; Croho 35528) door het Ministerie van OCW (NVAO-accreditatie) en bezit het keurmerk van de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding. De HTF is tevens een door de CRKBO Geregistreerde Instelling. Daarnaast is de HTF geregistreerd als Erkend Leerbedrijf bij de samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).

De HTF stelt zich ten doel om laagdrempelig en hoogwaardig toegepast filosofieonderwijs op hbo-niveau en op professioneel masterniveau aan te bieden. Filosofieonderwijs kan een bijdrage leveren aan een betere samenleving. Typerende filosofische vaardigheden als goed argumenteren en logisch redeneren kunnen een cruciale rol spelen bij het overbruggen van tegenstellingen die in onze samenleving spelen. De rationele benadering van de werkelijkheid die de filosofie biedt, is geschikt om radicalisering en populisme tegen te gaan, en integratie te bevorderen. Hiernaast zien we in onze samenleving een toenemende discussie over ethische (integriteits)vraagstukken en de problematiek rond een duurzamer inrichting van onze economie. Juist bij de bespreking en oplossing van dit type vraagstukken kan een Toegepast Filosoof een belangrijke rol spelen. Filosofie is van nature internationaal van aard.

Vanuit verschillende beroepenvelden is er een toenemende vraag naar beroepskrachten die filosofische vaardigheden kunnen toepassen. Daarom is bij de opzet van de HTF gekozen voor een hbo-opleiding die relevant is voor overheidsorganisaties, non-profit instellingen, ngo's, onderwijs en bedrijfsleven. Daarbij zijn duurzaamheid en oog voor de actuele ontwikkelingen als globalisering, digitalisering en juridisering van onze samenleving belangrijke aandachtspunten.

De masteropleiding van de HTF is sinds 1 september 2023 geaccrediteerd (Brin 3IPT; Croho 70228).

1.2 Toelatingseisen

De premaster Toegepaste Filosofie biedt toegang tot de tweejarige masteropleiding Toegepaste Filosofie en is bedoeld voor iedereen die geen hbo-diploma Toegepaste Filosofie of een academisch bachelordiploma in de filosofie heeft.

Toelatingseisen:

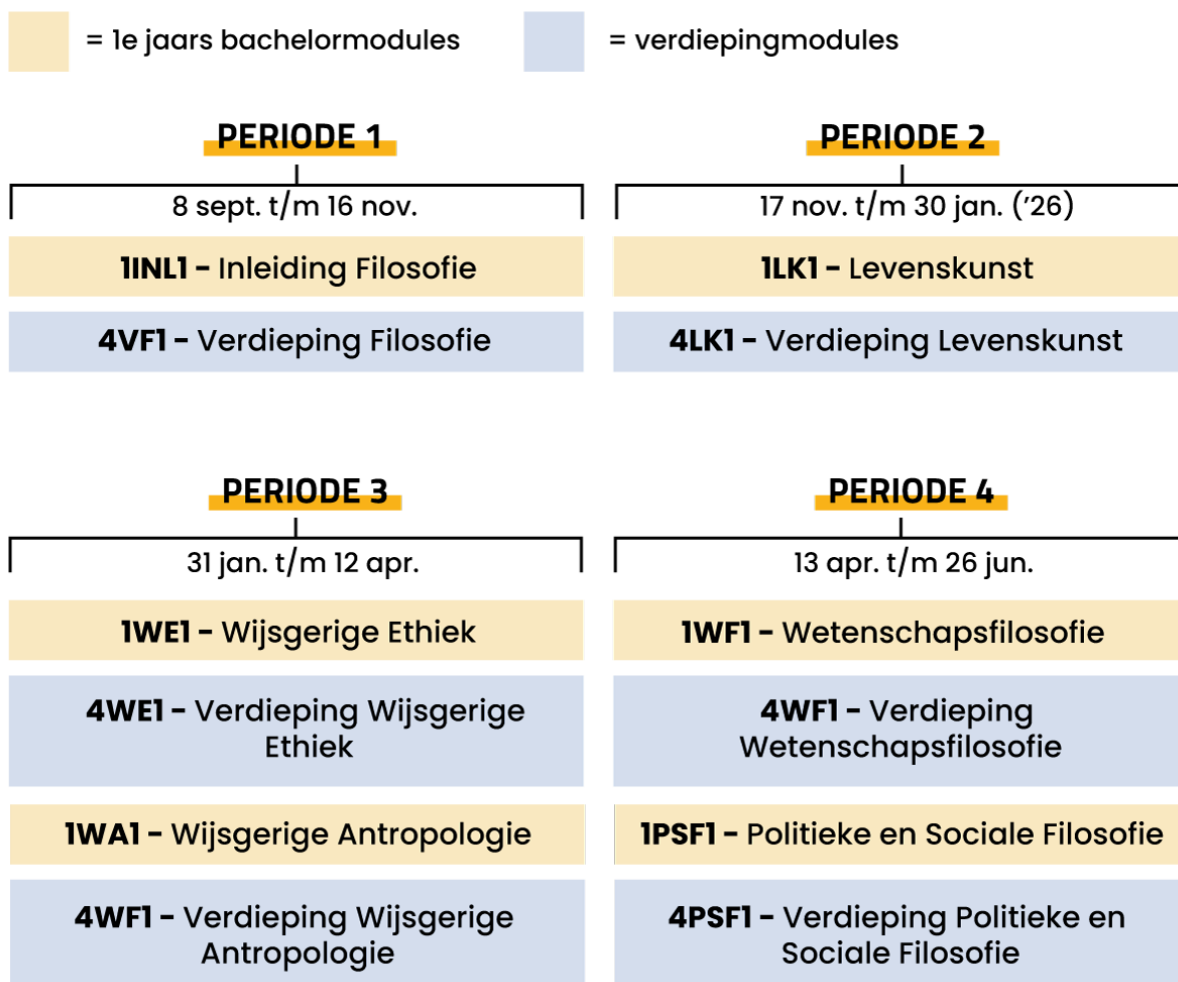
- een afgeronde hbo- of universitaire bachelor buiten de filosofie;
- relevant werk waarbij complexe vraagstukken aan de orde zijn.*

* Het is van belang dat je gedurende de masteropleiding de mogelijkheid hebt om opdrachten uit te voeren in een zakelijke werkomgeving. Je kunt hierbij denken aan een filosofische gespreksopdracht met een collega. Heb je je baan opgezegd en ben je op zoek naar iets nieuws? Dat hoeft geen probleem te zijn als je wil starten met de premaster. Gedurende je premaster is een relevante werkcontext namelijk geen vereiste. Er moet echter wel uitzicht zijn op relevant werk om toegang te krijgen tot de master. Een relevante werkcontext kan in sommige gevallen ook vrijwilligerswerk zijn.

1.3 Modules premaster

De premaster van de HTF bestaat uit eerstejaars bachelormodules (B1), met de bijbehorende verdiepingsmodules uit jaar 4 van de bachelor (B4). Hieronder vind je een overzicht van de modules van collegejaar 2025-2026. In roze de modules van B1 en in lichtblauw de verdiepingsmodules van B4.

Overzicht schooljaar:

In de premaster kies je drie verdiepingsmodules die je met een voldoende moet afronden om toegang te krijgen tot de master Toegepaste Filosofie.

De 1^e jaars bachelormodules bieden een goede inleiding op de verdiepingsmodules. Je mag het BI-tentamen alle modules maken, maar dit is niet verplicht. We willen je wel de mogelijkheid bieden, want het kan je een indicatie geven of je de lesstof goed begrepen hebt.

Eerste halfjaar (september – januari)

Module 1: Inleiding filosofie (1^e jaar bachelor)

Module 2: Verdieping Filosofie

Module 3: Levenskunst (1^e jaar bachelor)

Module 4: Verdieping Levenskunst

Tweede halfjaar (februari-juli):

Module 5: Wijsgerige Ethiek (1^e jaar bachelor)

Module 6: Verdieping Wijsgerige Ethiek

Module 7: Wijsgerige Antropologie (1^e jaar bachelor)

Module 8: Verdieping Wijsgerig Antropologie

Module 9: Wetenschapsfilosofie (1^e jaar bachelor)

Module 10: Verdieping Wetenschapsfilosofie

Module 11: Politieke en sociale filosofie (1^e jaar bachelor)

Module 12: Verdieping politieke en sociale filosofie

Als je wilt, kun je meer dan de drie B1-modules volgen, eventueel ook met de verdiepingscolleges. Dit kan je helpen om te bepalen welke verdiepingsmodules het beste aansluiten bij je interesses. Er geldt geen aanwezigheidsplicht.

De eerstejaarsmodules (B1) worden aan het eind van elke periode schriftelijk op locatie getentamineerd. Voor de beoordeling van de verdiepingsmodules (B4) krijg je tijdens het college een schrijfopdracht (papier/werkstuk/portfolio), om thuis te maken. Zie ook de moduulbeschrijvingen verderop in dit document. Je mag maximaal drie verdiepingsopdrachten inleveren.

De premaster wordt afgesloten met een gesprek met studiecoördinator Lianne Tijhaar en je mentor, waarin de opgedane kennis wordt toegepast op de beroepspraktijk.

1.4 Lestijden

Tijdens het studiejaar 2025–2026 vinden de eerstejaars bachelorcolleges (en dus ook premastercolleges) plaats op *donderdagavond*. Er worden twee colleges per avond gegeven, van 18.00–19.30 uur en van 20.00–21.30 uur.

Op *zaterdagochtend* vinden de verdiepingscolleges plaats (10.00–13.00 uur). Daarnaast worden er op andere zaterdagochtenden ook een aantal werkcolleges ingeroosterd, speciaal voor de premaster-groep (zie rooster). Daar gaan we dieper in op vragen/wensen die leven in jullie groep, ga je oefenen met filosofische vaardigheden en krijg je meer informatie over het portfolio.

Je bent ook welkom op het praktijkuur (PU), dat voorafgaand aan de collegeavonden van 16.30–17.30 uur (zie rooster) gegeven wordt. Hierin oefent een docent met praktijkopdrachten, zoals socratisch gesprek en essays schrijven. Het praktijkuur is in principe bedoeld voor B1-studenten. Je bent niet verplicht om deel

te nemen, maar wel van harte welkom als je zin hebt.

1.5 Start premaster: september 2025 of februari 2026

STARTDATA:

- september 2025 – juli 2026 (periode 1, 2, 3 en 4; studielast ca. 9–45 EC per jaar)
- februari 2026 – juli 2026 (periode 3 en 4; studielast ca. 9–36 EC per half jaar)

Eén studiepunt komt voor de gemiddelde student overeen met circa 28 uur studiebelasting (het volgen van de lessen is hierbij inbegrepen). Uiteraard wordt een studiepunt pas toegekend wanneer de vereiste taken zijn voltooid en de resultaten daarvan minimaal als voldoende zijn beoordeeld.

De premaster omvat in elk geval 9 EC, verdeeld over drie verdiepingsmodules van elk 3 EC. Het volgen van de eerstejaarsmodules is niet verplicht, waardoor de studielast van de premaster flexibel is en afgestemd kan worden op jouw persoonlijke voorkeuren.

Start je in september, dan kun je ervoor kiezen om alle zes eerstejaarsmodules te volgen, en kies je drie verdiepingsmodules uit zes. Begin je in februari, dan zijn er nog vier eerstejaarsmodules beschikbaar (je kunt Inleiding Filosofie en Levenskunst dan niet meer volgen), en kies je drie verdiepingsmodules uit vier. Voordeel van starten in september: je hebt meer keuzevrijheid en kunt de studielast spreiden over het hele jaar. Voordeel van starten in februari: je kunt de premaster in een halfjaar afronden.

Het is *niet* mogelijk om losse modules uit de premaster of de master te volgen.

1.5 Doorstromen master

Wanneer je je inschrijft voor de premaster, schrijf je je in voor het hele driejarige traject van de masteropleiding. Wanneer je de premaster goed hebt afgerond, ongeacht wanneer je bent gestart, kun je in september 2026 doorstromen naar het eerste jaar van de masteropleiding.

Besluit je na de premaster om te stoppen, dan kun je je voortijdig uitschrijven. Wanneer je dat voor 1 juli 2026 doet, worden er geen extra kosten in rekening

gebracht. Je kunt dan een premaster-certificaat aanvragen; dat blijft geldig om op een later moment toegang te krijgen tot de master.

1.6 Krediet aanvragen

Premasteropleidingen kunnen niet geaccrediteerd worden. Een premaster voorafgaand aan een post-initiële master geeft normaal gesproken geen recht op subsidies.

Bij de HTF bestaat het premastertraject volledig uit modules uit de propedeutische fase van de bacheloropleiding (met aanvullende begeleiding), die door de NVAO is geaccrediteerd. Dit maakt het mogelijk om toch een krediet of subsidie aan te vragen op grond van inschrijving voor modulair bacheloronderwijs.

Het is dus mogelijk om voor de premasteropleiding het Levenlanglerenkrediet, Lerarenbeurs, of Tegemoetkoming Leraren aan te vragen. Wil je daar gebruik van maken? Neem dan eerst contact op via info@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl.

2. Modules premasterprogramma

2.1 MODUULOVERZICHT

Periode I:

1) Inleiding Filosofie (IINL1)	6 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
2) Verdieping Filosofie (4VFI)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)

Periode II:

3) Levenskunst 1 (1LK1)	6 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
4) Verdieping Levenskunst (4LK1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)

Periode III:

5) Wijsgerige Ethiek 1 (1WE1)	6 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
6) Verdieping Wijsgerige Ethiek (4WE1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)
7) Wijsgerige Antropologie 1 (1WA1)	6 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
8) Verdieping Wijsgerige Antropologie (4WA1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)

Periode IV:

9) Wetenschapsfilosofie 1 (1WF1)	6 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
10) Verdieping Wetenschapsfilosofie (4WF1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)
11) Politieke en Sociale Filosofie 1 (1PSF1)	6 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
12) Verdieping Politieke en Sociale Filosofie (4PSF1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)

2.2 ALGEMENE COMPETENTIES

De praktische oriëntatie van de Toegepast Filosoof¹ bepaalt voor een belangrijk deel de competenties waarover de Toegepast Filosoof – ongeacht de beroepsdifferentiatie die hij kiest – dient te beschikken. Die competenties richten zich op de volgende deelgebieden:

- I. Toepassing van filosofische kennis en vaardigheden
- II. Praktijkgericht onderzoek
- III. Professioneel werken

Ad. I. Toepassing van filosofische kennis en vaardigheden

A. CONCEPTUEEL DENKEN

- 1) Een HTF-afgestudeerde is bij uitstek getraind in conceptueel denken. Hij kan laten zien hoe ideeën, begrippen en praktijken in elkaar zitten, met elkaar samenhangen, hoe ze werken en hoe ze effect sorteren.
- 2) Een HTF-afgestudeerde kan verborgen vooronderstellingen expliciteren en eventueel nieuwe onderscheidingen en noties introduceren om een manier van denken of praktijk te verbeteren. [zie verder: HTF-Vaardigheidengids].

B. NORMATIEF DENKEN

- 3) Een HTF-afgestudeerde kan gebeurtenissen en ontwikkelingen analyseren in normatieve termen als *rechtvaardigheid, gelijkheid, vrijheid, duurzaamheid* en *welzijn*, alsmede vanuit een visie waarin idealen zijn uitgedrukt.
- 4) Een HTF-afgestudeerde kan concrete beleidsvoorstellen en -adviezen analyseren en evalueren in termen van de verschillende waarden en normen, en kan de achtergrond van deze waarden en normen inzichtelijk maken.
- 5) Een HTF-afgestudeerde kan gedrag van mensen relateren aan waarden, normen en deugden, en onderscheidt daarbij persoonlijke van professionele deugden.

C. KRITISCH DENKEN

- 6) Een HTF-afgestudeerde kan concepten en beweringen die als fundamenteel of maatgevend worden geaccepteerd, verhelderen en bekritisieren.

¹ Overal waar de mannelijke vorm gebruikt wordt, dient ook de vrouwelijke (of genderneutrale) term gelezen te worden; omwille van de leesbaarheid is in dit document voor één verwijzingsvorm gekozen.

- 7) Een HTF-afgestudeerde kan geaccepteerde zienswijzen of praktijken aan een rationeel onderzoek onderwerpen, kritisch bevragen en interpreteren in termen van goede of slechte redenen.
- 8) Een HTF-afgestudeerde kan gebeurtenissen, ontwikkelingen en het zelfbegrip van individuen of groepen problematiseren door een minder voor de hand liggend perspectief of vocabulaire te hanteren.

Ad. II. Praktijkgericht onderzoek

- 9) Een HTF-afgestudeerde kan ideeën en oplossingen overbrengen op basis van de volgende vaardigheden:
 - a) Schriftelijke taalvaardigheid (persoonlijke schrijfstijl)
 - b) Mondelinge taalvaardigheid (retorica, presentatievaardigheden)
 - c) Argumenteren en overtuigen (logisch redeneren)[zie verder: HTF-Vaardighedengids]
- 10) Een HTF-afgestudeerde kan een probleemanalyse uitvoeren en op basis daarvan een onderzoeksvraag formuleren.
- 11) Een HTF-afgestudeerde kan een onderzoeksopzet opstellen, (internationaal) literatuuronderzoek verrichten, en gegevens verzamelen en analyseren, en op basis daarvan conclusies trekken en aanbevelingen doen.

Ad. III. Professioneel werken

- 12) Een HTF-afgestudeerde kan het eigen handelen evalueren op basis van ervaringen, kritische reflectie en empirische gegevens (*practice based*).
- 13) Een HTF-afgestudeerde kan het eigen handelen mede baseren op wetenschappelijk bewezen kennis en methoden (*evidence based*).
- 14) Een HTF-afgestudeerde kan gericht werken aan de eigen professionalisering door collegiaal samen te werken en verbeteringsgericht te reflecteren op zijn handelen.

2.3. MODUULBESCHRIJVINGEN (+ tijdsbegroting)

Module 1	Inleiding Filosofie (per. 1)
Code	11NL1
Omvang	6 EC
Docent	Dr. Floris van den Berg
Leerdoelen	Kennis van en inzicht in de grondbeginselen van de Westerse filosofie en haar verschillende deelgebieden. Vaardigheid in het bedrijven van filosofie en het expliciteren van vooronderstellingen.
Inhoud	Deze module geldt als een eerste kennismaking met de Westerse filosofie. Je maakt kennis met de verschillende deeldisciplines van de filosofie: wijsgerige antropologie, wijsgerige ethiek, politieke/sociale filosofie, kennisleer en wetenschapsfilosofie, taalfilosofie en logica. Van deze deelgebieden doe je parate kennis op. Verder maak je een begin met het bedrijven van filosofie. Je oefent met de centrale filosofische vaardigheid: het expliciteren van vooronderstellingen. Tijdens de colleges is er veel ruimte voor discussie en debat. Jouw actieve inbreng wordt zeer op prijs gesteld.
Werkvorm	Hoor- en discussiecollege
Toetsvorm	Zaaltentamen van 1,5 uur met vijf vragen en deelvragen: 2x kennisvragen, 2x inzichtvragen en 1x toepassingsvragen (o.a. logica).
Literatuur	- Slagter e.a., <i>Leren Filosoferen</i>. ThiemeMeulenhoff, Utrecht/Zutphen, 2008. - A.C. Grayling, <i>De Geschiedenis van de Filosofie</i>. Het Spectrum, Amsterdam, 2019. - 'Wetenschap als winnaar', uit: Floris van den Berg, <i>Het spook van woke</i> (p.169-p.218). Aspekt, Soesterberg, 2023 (als pdf beschikbaar via Teams).
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur college ($7 \times 1,75 = 12,25$ uur) Voorbereiding colleges, achtergrondliteratuur ($7 \times 12 = 84$ uur) Voorbereiding + uitwerking huiswerkopdrachten ($6 \times 4 = 24$ uur) Voorbereiding tentamen (45 uur) Tentamen (2 uur)
Totaal: 167,25 uur	

TOETSMATRIJS:

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis en inzicht grondbeginselen filosofie	++	+	
Vaardigheid in het bedrijven van filosofie en het		+	+

expliciteren van vooronderstellingen.			
---------------------------------------	--	--	--

Module 2	Verdieping Filosofie (per. 1)
Code	4VF1
Omvang	3 EC
Docent	Dr. Floris van den Berg en Willem Vermaat MSc
Leerdoelen	Oefenen om een eigen ingebrachte casus met hulp van vijf filosofen uit de geschiedenis van de filosofie te analyseren en tot een oplossing/aanbeveling te komen. Zelfstandige verbreding en verdieping van de grondbeginselen van de westerse en niet-westerse filosofie. Zelfstandige ontwikkeling van filosofische vaardigheden.
Inhoud	In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig bestuderen van de geschiedenis van de filosofie. Leidend hierbij is het boek A.C. Grayling, <i>De geschiedenis van de filosofie</i> . Het resultaat van je zelfstudie geef je vorm in een essay.
Werkvorm	Werkcollege (zaterdagochtend)
Toetsvorm	Paper/werkstuk
Literatuur	- A.C. Grayling, <i>De geschiedenis van de filosofie</i>. Het Spectrum, Amsterdam, 2019. - E. Vermeersch en J. Braeckman, <i>De rivier van Herakleitos. Een eigenzinnige visie op de wijsbegeerte</i>, Houtekiet, Antwerpen, 2019.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Voorbereiding/huiswerk/achtergrondliteratuur (35 uur) Bestuderen literatuur (20 uur) Voorbereiding paper/werkstuk (15 uur) Schrijven paper/werkstuk (10 uur)
Totaal: 83,5 uur	

Toetsmatrijs

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van de grondbeginselen van de Westerse filosofie.		+	++
Zelfstandige ontwikkeling van filosofische vaardigheden.		+	++

Module 3	Levenskunst 1 (per. 2)
Code	ILK1
Omvang	6 EC
Docent	Martijn Janssen
Leerdoelen	Kennis, inzicht en overzicht van de hoofdlijnen van de geschiedenis van de westerse filosofie vanaf de Klassieke Oudheid. Inzicht in de samenhang tussen wereldbeeld, mensbeeld, kennisopvatting en moraal. Visie op levenskunst.
Inhoud	Deze module omvat <i>capita selecta</i> van de meest dominante wijsgerige posities uit het westerse denken. Daarbij hanteren we een <i>chronologische</i> opzet: we beginnen bij de klassieke Oudheid en eindigen bij het actuele morele debat. In hoofdlijnen is de module als volgt opgezet: we starten bij de belangrijkste standpunten van de klassieke Oudheid van Socrates en Plato tot en met Epicurus en de Stoa. Daarna volgt de reactie van het christendom en de doorwerking van beide lijnen in de renaissance bij Erasmus, Montaigne en Pico. Interessante vraag is hoe het mogelijk was dat het christendom de klassieke Oudheid heeft 'weggeveegd'. Tegelijkertijd met deze <i>ideehistorische</i> aanpak hanteren we een <i>systematische</i> opzet: we onderzoeken de inhoud van verschillende normatieve posities en hoe ze kritisch op elkaar voortbouwen. Het overkoepelende doel van deze module is om kennis te verwerven van en inzicht te bieden in de bronnen van de westerse filosofie in samenhang met de hoofdlijnen van het actuele morele debat.
Werkvorm	Hoor- en discussiecollege
Toetsvorm	Tentamen bestaande uit 3 vragen met 2 of 3 deelvragen; steeds gericht op kennis en reproductie, alsmede op inzicht; met uitwerking van een of meer voorbeelden die de al dan niet geldige toepassing toetsen.
Literatuur	- J. Dohmen (red.), <i>Over levenskunst. De grote filosofen over het goede leven</i>. Uitgeverij Ambo, Amsterdam 2014, 20ste herziene druk (geen eerdere drukken!). - Joep Dohmen, <i>Iemand zijn. Filosofie van de persoonlijke vorming</i>. Uitgeverij Ambo, Amsterdam 2022.
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur college (7 x 1,75 = 12,25 uur) Voorbereiding colleges, achtergrondliteratuur (7 x 12 = 84 uur) Voorbereiding + uitwerking huiswerkopdrachten (6 x 4 = 24 uur) Voorbereiding tentamen (45 uur) Tentamen (2 uur)
Totaal: 167,25uur	

TOETSMATRIJS:**Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van vooraanstaande filosofische visies op westerse levenskunst.	+	++	+
Inzicht in de samenhang tussen mensbeeld (zelf) en moraal (het goede leven).	+	++	+
Inzicht in methoden, doelen, context, ik/ander, temporaliteit.	+	++	+
Inzicht in verschillende levensstijlen met het oog op een eigen houding. Toepassing op eigen levenshouding.	+	++	+

Module 4	Levenskunst 2 (per. 2)
Code	4LK1
Omvang	3 EC
Docent	Martijn Janssen
Leerdoelen	Zelfstandige verbreding en verdieping van inzicht in de (ideeën)geschiedenis van de westerse filosofie. Uitdiepen van een onderwerp naar keuze uit een aanbod van thema's en teksten rondom levenskunst.
Inhoud	In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig bestuderen van de geschiedenis van de filosofie. De nadruk ligt op het uitwerken van een specifiek thema, hetzij uit een bepaalde periode hetzij door de periodes heen. Bijvoorbeeld hedonisme en geluk bij Epicurus en bij een hedendaags auteur als Veenhoven. Of de ontwikkeling van de vrijheid in de moderne tijd: een vergelijkende studie tussen het existentialisme en Foucault.
Werkvorm	Werkcollege (waarin thema's worden aangedragen, geselecteerd, uitgewerkt en beoordeeld).
Toetsvorm	Paper/werkstuk
Literatuur	- J. Dohmen (red.), <i>Over levenskunst. De grote filosofen over het goede leven</i>. Uitgeverij Ambo, Amsterdam 2014, 20ste herziene druk (geen eerdere drukken!). - Joep Dohmen, <i>Iemand zijn. Filosofie van de persoonlijke vorming</i>. Uitgeverij Ambo, Amsterdam 2022.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur)

Vorbereiding/huiswerk/achtergrondliteratuur (35 uur)
 Bestuderen literatuur (20 uur)
 Vorbereiding paper/werkstuk (15 uur)
 Schrijven paper/werkstuk (10 uur)

Totaal: 83,5 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen	+	+	++
Zelfstandige verbreding en verdieping van een concreet thema naar keuze uit de (ideeën)geschiedenis van de praktische (levenskunst) filosofie	+	+	++
Uitleg rol en context bij een specifieke auteur	+	++	
Uitleg en verbinding met voorbeelden uit eigen leven (toepassing).	+	+	++

Module 5

Wijsgerige Ethiek 1 (per. 3)

Code	IWE1
Omvang	6 EC
Docent	Paul Teule MA
Leerdoelen	Kennis van en inzicht in de belangrijkste normatief ethische begrippen en theorieën.
Inhoud	In deze module wordt, in vervolg op de module Inleiding Filosofie (IINL1), een verdieping geboden in de normatieve ethiek. De centrale vragen zijn: Hoe moeten we moreel handelen begrijpen? Waarin bestaat goed en slecht? Wat is menselijk welzijn? Hoe kunnen we onze morele overtuigingen beargumenteren? De belangrijkste theorieën in de normatieve ethiek worden besproken. Tijdens de colleges worden deze verschillende theorieën toegepast op concrete morele dilemma's en praktische ethische kwesties. Jouw actieve inbreng wordt hierbij zeer op prijs gesteld.
Werkvorm	Hoor- en discussiecollege
Toetsvorm	Take home-tentamen met vier vragen: 1x kennis, 2x inzicht, 1x toepassing; alle vier hetzelfde gewicht.
Literatuur	Van Hees e.a., <i>Basisboek ethiek</i> . Uitgeverij Boom, Amsterdam, 2014

Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur college (7 x 1,75 = 12,25 uur) Lezen en samenvatten literatuur (100 uur) Uitwerken collegeaantekeningen (7 x 4 uur = 28 uur) Tussentijdse opdrachten (2 x 5 uur = 10 uur) Voorbereiden tentamen (16 uur) Tentamen maken (2 uur)
-----------------------	---

Totaal: 168 uur

TOETSMATRIJS:

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Ethische concepten en theorieën omschrijven en verbanden leggen.	+	++	+

Module 6	Verdieping Wijsgerige Ethiek (per. 3)
Code	4WE1
Omvang	3 EC
Docent	Paul Teule MA
Leerdoelen	Zelfstandige verbreding en verdieping van je kennis van en inzicht in de normatieve ethiek; Ontwikkeling interview-, onderzoeks- en schrijfvaardigheden.
Inhoud	Centraal staat de kwestie 'voltooid leven'. D66 is in 2020 met een concreet wetsvoorstel gekomen. Aan deze discussie, en aan de haalbaarheid en wenselijkheid van het wetsvoorstel, zitten tal van politieke, medische, juridische, maar uiteraard ook ethisch-filosofische haken en ogen. Naast het kabinet en de politieke partijen hebben tal van maatschappelijke partijen zich in deze discussie gemengd, vaak met stevige bezwaren. De artsen (verenigd in de KNMG) zijn bijvoorbeeld zeer kritisch, omdat het wetsvoorstel ouderdom zou stigmatiseren en bovendien zou de huidige euthanasiewet nu al voldoende mogelijkheden bieden. In de opdracht van dit vak breng je deze discussie in kaart via begripsanalyse(s), argumentenladder en een interview, hetgeen je probeert samen te brengen in-, c.q. dienstbaar te maken aan, een persoonlijke positiebepaling.
Werkvorm	Hoor-/werkcollege (zaterdagochtend)
Toetsvorm	Portfolio met o.a. begripsanalyse en interview
Literatuur	Van Hees e.a., <i>Basisboek ethiek</i> . Uitgeverij Boom, Amsterdam, 2014

Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2 x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Bestudering literatuur (25 uur) Voorbereiding portfolio (10 uur) Samenstelling portfolio, incl. schrijven position paper (45 uur) Totaal: 83,5 uur
-----------------------	---

Toetsmatrijs

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen		+	++
Zelfstandige verbreding en verdieping van je kennis van en inzicht in de normatieve ethiek		+	++
Ontwikkeling interview-, onderzoeks- en schrijfvaardigheden		+	++
Ontwikkeling conceptuele analyse		+	++
Ontwikkeling argumentatievaardigheden		+	++
Ontwikkeling positionering		+	++

Module 7	Wijsgerige Antropologie 1 (per. 3)
Code	IWA1
Omvang	6 EC
Docent	Martijn Janssen MA
Leerdoelen	Kennis van en inzicht in de centrale problemen van de wijsgerige antropologie. Doorgronden van de opzet en structuur van wijsgerige teksten.
Inhoud	In de wijsgerige antropologie gaat het om de menselijke zelfinterpretatie en over wat het betekent om mens te zijn. Tijdens deze lessenreeks worden niet alleen de filosofische thema's zelfkennis, motivatie, discipline, relaties, autonomie en tijdelijkheid besproken, maar reflecteert de student ook op diens eigen persoonsvorming.
Werkvorm	Hoor-/werkcollege
Toetsvorm	Tentamen met vijf vragen, waarbij in iedere vraag kennis, inzicht en toepassing getoond kan worden.
Literatuur	- Dohmen, J. (2022) <i>Iemand Zijn. Filosofie van de Persoonlijke Vorming</i> . - Losse teksten voor het laatste college techniekfilosofie. Deze worden op Teams geplaatst.
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur college (7 x 1,75= 12,25 uur)

Lezen artikelen (7 x 10 uur = 70 uur)
 Uitwerken collegeaantekeningen (7 x 4 uur = 28 uur)
 Samenvattingen maken van artikelen (6 x 6 uur = 36 uur)
 Voorbereiden tentamen (20 uur)
 Tentamen maken (2 uur)

Totaal: 168,25 uur

TOETSMATRIJS:

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van en inzicht in de centrale problemen van de wijsgerige antropologie.	+	+	+
Vertrouwdheid met het aporetische karakter van deze problemen.		+	
Inzicht in de dialectische functie van standpunten.	+	+	+

Module 8	Verdieping Wijsgerige Antropologie (per. 3)
Code	4WA1
Omvang	3 EC
Docent	Charly Bos MA
Leerdoelen	Zelfstandige verbreding en verdieping van één van de centrale kwesties van de Wijsgerige Antropologie. Zelfstandige ontwikkeling van twee fundamentele filosofische vaardigheden: begripsverheldering en argumentatie.
Inhoud	In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig verkennen van een centrale wijsgerig-antropologische kwestie, die jij zelf hebt herkend in een maatschappelijke praktijk. Je leest drie artikelen van toonaangevende filosofen en ontwikkelt in discussie met deze auteurs een eigen positie, die je verheldert en toelicht aan de hand van voorbeelden uit de door jouw gekozen maatschappelijke praktijk.
Werkvorm	Werkcollege
Toetsvorm	Paper/werkstuk
Literatuur	Drie artikelen, gekozen uit een set artikelen die de docent aanbiedt.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2 x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur)

Lezen artikelen (25 uur)
 Ontwikkelen concept (10 uur)
 Verwerken feedback (5 uur)
 Schrijven 1e versie (20 uur)
 Verwerken feedback (5 uur)
 Schrijven 2e versie (15 uur)

Totaal: 83,5 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van één van de centrale kwesties van de Wijsgerige Antropologie.		+	++
Zelfstandige ontwikkeling van twee fundamentele filosofische vaardigheden: begripsverheldering en argumentatie.		+	++

Module 9	Wetenschapsfilosofie 1 (per. 4)
Code	1WFI
Omvang	6 EC
Docent	Johan Oostlander MA
Leerdoelen	Op een inleidend niveau kennis verwerven van en inzicht verkrijgen in de canon van de moderne wetenschapsfilosofie.
Inhoud	De hoofdvragen van deze module zijn: Hoe valt goede wetenschap te onderscheiden van slechte (of pseudo-) wetenschap? Hoe kunnen wetenschappelijke beweringen gerechtvaardigd worden? Hoe verhouden observaties, feiten en theorieën zich tot elkaar? Hoe ontwikkelt wetenschap zich? Hoe beïnvloed de wetenschappelijk praktijk de wetenschappelijke kennis die geproduceerd wordt? Hoe kan wetenschap tot epistemisch onrecht leiden?
Werkvorm	Hoorcollege
Toetsvorm	Zaaltentamen met een deel van vragen over het vergelijken van wetenschapsfilosofische theorieën en een deel over het toepassen van verschillende wetenschapsfilosofische concepten op een populair wetenschappelijke tekst.
Literatuur	- H. Koningsveld, <i>Het Verschijnsel Wetenschap</i> . Boom, Amsterdam, 2006.

- Additionele literatuur zal aangekondigd worden in de studiehandleiding van deze module.

Tijdsbegroting Gedurende 7 weken 1,75 uur college (7 x 1,75= 12,25 uur)
 Voorbereiden colleges en bestuderen literatuur (91,25 uur)
 Voorbereiden tentamen (63 uur)
 Tentamen maken (1,5 uur)

Totaal: 168 uur

TOETSMATRIJS:

Competenties: I. A1, A2 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van de canon van de moderne wetenschapsfilosofie.	+	+	

Module 10

Verdieping Wetenschapsfilosofie (per. 4)

Code 4WFI
Omvang 3 EC
Docent Floris van den Berg
Leerdoelen Een beargumenteerde positie innemen in een wetenschapsfilosofisch debat of ten opzichte van wetenschapsfilosofische theorie (in relatie tot wetenschappelijk onderzoek met maatschappelijke impact).
Inhoud In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig bestuderen van teksten uit de Wetenschapsfilosofie. Ook word je begeleid bij het leren nadenken over bovenstaande wetenschapsfilosofische thema's aan de hand van de begrippen en thema's die in 1WFI aan de orde zijn gekomen.
Werkvorm Werkcollege (aanwezigheidsplicht)
Toetsvorm Essay
Literatuur De literatuur voor het college zal aangekondigd worden in de studiehandleiding van deze module.
Tijdsbegroting Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur)
 Voorbereiden college en bestuderen literatuur (26 uur)
 Voorbereiden en schrijven essay (55 uur)

Totaal: 84,5 uur

Toetsmatrijs

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen /	Inzichtvragen /	Toepassing
--	----------------	-----------------	------------

	reproductie	analyse	
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van een van de centrale kwesties van de wetenschapsfilosofie		+	++
Inzicht in de canon van de moderne wetenschapsfilosofie.		+	++

Module 11	Politieke en Sociale Filosofie 1 (per. 4)
Code	IPSF1
Omvang	6 EC
Docent	Ivana Ivkovic MA
Leerdoelen	Kennis verwerven van de belangrijkste ideeën, concepten en stromingen binnen de politieke en sociale filosofie, en leren hoe deze ideeën, concepten en stromingen toegepast kunnen worden in het dagelijks leven als burger en als professional.
Inhoud	De studenten krijgen inzicht in de manier waarop verschillende filosofen hebben nagedacht over enkele centrale thema's in de politieke en sociale filosofie, zoals: rechtvaardigheid, vrijheid, gelijkheid, democratie en macht. Deze thema's worden behandeld aan de hand van het boek <i>An introduction to political philosophy</i> van Jonathan Wolff. Op basis van dit boek behandelen we tijdens de colleges actuele politieke vraagstukken en aansluitende casuïstiek.
Werkvorm	Hoor- en discussiecollege, huiswerkopdrachten
Toetsvorm	Zaaltentamen over de besproken teksten en de colleges met vier vragen: 1 kennisvraag, 2 inzichtvragen en 1 toepassingsvraag. De vragen hebben een verschillend gewicht op basis van de denkstappen die de student moet laten zien in zijn of haar antwoord.
Literatuur	Jonathan Wolff, <i>An introduction to political philosophy</i> en verschillende teksten die via Teams ter beschikking worden gesteld.
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur college (7 x 1,75 = 12,25 uur) Lezen literatuur (6 x 25 pag. = 75 uur) Uitwerken collegeaantekeningen (7 x 6 uur = 42 uur) Samenvattingen maken van artikelen (6 x 4 uur = 24 uur) Vorbereiden tentamen (13 uur) Tentamen maken (2 uur)
	Totaal: 168,25 uur

TOETSMATRIJS:

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis verwerven van de belangrijkste ideeën, concepten en stromingen binnen de politieke en sociale filosofie	+	++	
Leren hoe deze ideeën, concepten en stromingen toegepast kunnen worden in het leven als burger en als professional.			+

Module 12	Verdieping Politieke en Sociale Filosofie (per. 4)
Code	4PSF1
Omvang	3 EC
Docent	Ivana Ivkovic MA
Leerdoelen	Reflecteren over politieke vraagstukken als vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid aan de hand van concrete actuele kwesties, deelname aan een politieke discussie en het schrijven van een filosofisch paper.
Inhoud	Het werkcollege van deze verdiepingsmodule staat in het teken van het voeren van politieke debatten over drie onderwerpen: rechtvaardigheid, vrijheid en gelijkheid. Tijdens de bijeenkomst voeren de studenten drie keer in drie groepen een politiek debat over een van de drie onderwerpen. De discussies zullen gevoerd worden op basis van casussen die studenten zelf vooraf aan de bijeenkomst ingebracht hebben.
Werkvorm	Werkcollege
Toetsvorm	Deze module wordt afgesloten met een paper van ca. 1500 woorden over een zelf gekozen casus, waarbij minstens twee bronnen aan bod komen.
Literatuur	Teksten die tijdens het college worden uitgedeeld.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Voorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (35 uur) Bestuderen literatuur (20 uur) Voorbereiding paper/werkstuk (15 uur) Schrijven paper/werkstuk (10 uur)
	Totaal: 83,5 uur

Toetsmatrijs

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van één van de centrale kwesties van de politieke en sociale filosofie		+	++
Reflecteren over politieke vraagstukken als vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid aan de hand van concrete actuele kwesties		+	++

